

Na osnovu člana 5 stav 3 Uredbe o materijalima i predmetima koji dolaze u kontakt sa hranom koji se mogu stavljati na tržište* ("Službeni list CG", broj 80/16), Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede donijelo je

Pravilnik o keramičkim proizvodima koji dolaze u kontakt sa hranom*

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 87/2026 od 24.6.2026. godine, a stupio je na snagu 2.7.2026.

*U ovaj pravilnik prenešene su odredbe Direktive (EU) 84/500 od 15. oktobra 1984. godine o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na keramičke proizvode koji dolaze u kontakt sa hranom sa svim njenim izmjenama i dopunama.

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se posebni uslovi za predmete i materijale od keramike koji dolaze u kontakt sa hranom, koji se mogu koristiti u proizvodnji i stavljati na tržište.

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na materijale i predmete od keramike namijenjene za direktan ili indirektan kontakt sa hranom, uključujući i granične vrijednosti migracije olova i kadmijuma iz keramičkih proizvoda, kao i način ispitivanja njihove usaglašenosti sa uslovima.

Član 3

Keramički proizvodi su proizvodi napravljeni od mješavine neorganskih materijala sa visokim sadržajem gline ili silikata, uz dodatak malih količina organskih materija koji se prethodno oblikuju i tako dobijen oblik trajno se fiksira pečenjem, a mogu se dodatno glazirati, emajlirati i/ili dekorisati.

Član 4

(1) Granice količine olova i kadmijuma koje se otpuštaju (migriraju) iz keramičkih proizvoda date su u Prilogu 1 Dio 1 tabela 1.

(2) Količine olova i kadmijuma koje otpuštaju keramički proizvodi određuju se laboratorijskim ispitivanjem u skladu sa postupkom datim u Prilogu 1 Dio 2, koristeći metodu laboratorijskog ispitivanja iz Priloga 2.

(3) Ako se keramički proizvod sastoji od posude sa keramičkim poklopcem, granica za olovo i/ili kadmijum (mg/dm² ili mg/l) je granica koja se primjenjuje samo na posudu, a sama posuda i unutrašnja površina poklopca ispituju se odvojeno i pod istim uslovima, pri čemu se zbir dobijenih nivoa otpuštenog olova i kadmijuma odnosi samo na površinu ili zapreminu posude.

(4) Keramički proizvod je usaglašen ako ispunjava uslove u skladu sa ovim pravilnikom, odnosno ako količina ispuštena tokom laboratorijskog ispitivanja sprovedenog u skladu sa Prilogom 1 i 2 ne prekoračuje granice date u Prilogu 1 Dio 1 tabela 1.

(5) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako keramički proizvod ne prekoračuje količine date u Prilogu 1 Dio 1 za više od 50%, taj proizvod ispunjava uslove u skladu sa ovim pravilnikom ako su najmanje tri druga proizvoda jednakih oblika i dimenzija, sa jednakim ukrasima i glazurom, podvrgnuta laboratorijskom ispitivanju izvršenom u skladu sa postupkom i metodom iz Priloga 1 Dio 2 i Priloga 2 i ako prosječne količine olova i/ili kadmijuma otpuštenog iz tih proizvoda ne prekoračuju utvrđene granice za više od 50%.

Član 5

(1) U svim fazama stavljanja na tržište, uključujući i fazu maloprodaje, keramički proizvod koji još nije došao u kontakt sa hranom treba da prati pisana izjava u skladu sa propisom kojim se uređuju materijali i predmeti koji dolaze u kontakt sa hranom.

(2) Pisanu izjavu iz stava 1 ovog člana, koja sadrži podatke date u Prilogu 3, dostavlja proizvođač ili uvoznik, odnosno prodavac proizvoda.

(3) Proizvođač ili uvoznik, odnosno prodavac proizvoda iz stava 1 ovog člana na zahtjev organa uprave nadležnog za bezbjednost hrane stavlja na raspolaganje odgovarajuću dokumentaciju kojom se dokazuje da su keramički proizvodi u skladu sa utvrđenim granicama za migraciju olova i kadmijuma iz člana 2 ovog pravilnika, pri čemu ta dokumentacija treba da sadrži rezultate izvršenog laboratorijskog ispitivanja, način ispitivanja i naziv i adresu laboratorije koja je izvršila

laboratorijsko ispitivanje.

Član 6

Prilozi 1, 2 i 3 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Član 7

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o keramičkim proizvodima koji dolaze u kontakt sa hranom* ("Službeni list CG", broj 145/25).

Član 8

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 04-310/26-16202/3

Podgorica, 9. Juna 2026. godine

Ministar,
Vladimir Joković, s.r.

PRILOG 1

DIO 1

Granice za količine olova i kadmijuma koje se otpuštaju (migriraju) iz keramičkih proizvoda Tabela 1:

	Pb	Cd
- Kategorija 1:		
Proizvodi koji se ne mogu napuniti i proizvodi koji se mogu napuniti, čija unutrašnja dubina mjerena od najniže tačke do horizontalne ravni koja prolazi kroz gornju ivicu ne prelazi 25 mm	0,8 mg/dm ²	0,07 mg/dm ²
- Kategorija 2:		
Svi drugi proizvodi koji se mogu napuniti	4,0 mg/l	0,3 mg/l
- Kategorija 3:		
Posuđe za kuvanje; ambalažno posuđe i posuđe za čuvanje hrane zapremine veće od tri litra	1,5 mg/l	0,1 mg/l

DIO 2

PRAVILA ZA ODREĐIVANJE MIGRACIJE OLOVA I KADMIJUMA

1. Rastvor za ispitivanje (model rastvor)

4%-tni (v/v) svježe pripremljeni vodeni rastvor sirćetne kiseline.

2. Uslovi ispitivanja

2.1. Ispitivanje se sprovodi na temperaturi od $22 \pm 2^{\circ}\text{C}$, u trajanju od $24 \pm 0,5$ sata.

2.2. Kod određivanja migracije olova, uzorak se pokrije odgovarajućim zaštitnim sredstvom i izloži uobičajenim uslovima osvjetljenja u laboratoriji. Kod određivanja migracije kadmijuma ili olova i kadmijuma, uzorak se pokrije tako da ispitna površina bude u potpunom mraku.

3. Punjenje

3.1. Uzorci koji se mogu napuniti

Uzorak se napuni sa 4%-tnim (v/v) rastvorom sirćetne kiseline do nivoa najviše 1 mm od tačke prelijevanja; razmak se mjeri od gornje ivice uzorka.

Uzorke sa ravnim ili lagano nakošenom ivicom treba napuniti tako da razmak između površine tečnosti i tačke prelijevanja nije veći od 6 mm, mjereno uzduž kose ivice.

3.2. Uzorci koji se ne mogu napuniti

Površina uzorka koja nije namijenjena za kontakt sa hranom se prvo pokrije sa odgovarajućim zaštitnim slojem otpornim na djelovanje 4%-tne (v/v) rastvora sirćetne kiseline. Uzorak se zatim uroni u posudu sa poznatim volumenom rastvora sirćetne kiseline tako da je površina koja dolazi u kontakt sa hranom u potpunosti pokrivena tečnošću za ispitivanje.

4. Određivanje površine

Površina proizvoda iz kategorije 1 jednaka je površini meniskusa koji stvara slobodna površina tečnosti, a ta površina se dobija poštujući uslove punjenja utvrđene u tački 3 ovog Priloga.

PRILOG 2

METODE ANALIZE ZA ODREĐIVANJE MIGRACIJE OLOVA I KADMIJUMA

1. Predmet i područje primjene

Metoda omogućava određivanje specifične migracije olova i/ili kadmijuma.

2. Načelo

Određivanje specifične migracije olova i/ili kadmijuma sprovodi se instrumentalnom metodom analize koja ispunjava kriterijume efikasnosti iz tačke 4.

3. Reagensi

- Svi reagensi moraju biti analitičkog kvaliteta, ako nije drugačije navedeno.

- Kad se upućuje na vodu, to uvijek označava destilovanu vodu, odnosno vodu odgovarajućeg kvaliteta.

3.1. 4%-tna (v/v) vodeni rastvor sirćetne kiseline

U vodu se doda 40 ml ledene sirćetne kiseline i dopuni do 1 000 ml.

3.2. Standardni rastvori

Pripreme se standardni rastvori koji sadrže 1 000 mg/l olova odnosno najmanje 500 mg/l kadmijuma u 4%-tnom rastvoru sirćetne kiseline, kako je navedeno u tački 3.1.

4. Kriterijumi efikasnosti instrumentalne metode analize

4.1. Granica detekcije olova i kadmijuma mora biti jednaka ili niža od:

- 0,1 mg/l za olovo,

- 0,01 mg/l za kadmij.

Granica detekcije definisana je kao koncentracija elementa u 4%-tnoj sirćetnoj kiselini kako je navedeno u tački 3.1., koja daje signal jednak dva puta jačini šuma pozadine instrumenta.

4.2. Granica kvantifikacije olova i kadmijuma mora biti jednaka ili niža od:

- 0,2 mg/l za olovo,

- 0,02 mg/l za kadmij.

4.3. Iskorišćenje

Iskorišćenje olova i kadmijuma dodatih u 4 %-tni rastvor sirćetne kiseline, kako je navedeno u tački 3.1., mora biti između 80 i 120% dodate količine.

4.4. Specifičnost

Pri upotrebi instrumentalne metode analize ne smiju postojati matrične i spektralne interferencije.

5. Metoda

5.1. Priprema uzorka

Uzorak mora biti čist i bez masnoća ili drugih materija koje bi mogle uticati na ispitivanje.

Uzorak se opere u rastvoru tečnog kućnog deterdženta pri temperaturi od približno 40 °C. Uzorak se prvo ispere vodom iz slavine, zatim destilovanom vodom ili vodom odgovarajućeg kvaliteta. Uzorak se ocijedi i osuši tako da na njemu ne ostanu mrlje. Ispitivana površina ne smije se dodirivati nakon čišćenja.

5.2. Određivanje olova i/ili kadmijuma

- Tako pripremljen uzorak ispituje se pod ulovima utvrđenim u Prilogu 1.

- Prije uzimanja rastvora za ispitivanje radi određivanja olova i/ili kadmijuma, sadržaj uzorka se homogenizuje odgovarajućom metodom kako bi se izbjegao gubitak rastvora ili abrazija ispitivane površine.

- Sprovodi se slijepa proba sa reagensom korištenim za svaku seriju određivanja.

- Određivanja olova i/ili kadmijuma sprovode se pod odgovarajućim uslovima.

PRILOG 3

INFORMACIJE U IZJAVI O USKLAĐENOSTI

Pisana izjava treba da sadrži sledeće podatke:

1) naziv i adresu objekta (pogona) u kojem se proizvodi gotov keramički proizvod i /ili uvoznika/prodavca;

2) naziv keramičkog proizvoda;

3) datum izjave;

4) potvrdu da je keramički proizvod usaglašen sa relevantnim zahtjevima ovog pravilnika i propisa o predmetima i materijalima koji dolaze u kontakt sa hranom koji se mogu stavlјati na tržište.

Pisana izjava treba da omogućiti laku identifikaciju robe za koju je izdata i treba da se obnovi kada značajne promjene u proizvodnji dovedu do promjena u migraciji olova i kadmijuma.